

Gifspuit verdeelt boeren en burgers

Er komt onderzoek naar de risico's van het gebruik van chemische middelen in de land- en tuinbouw.

door **Paulus Smits**

DIEVER – Alom lijkt blijdschap te heersen over het aangekondigde bevolkingsonderzoek naar de gezondheidsgevolgen van gewasbeschermingsmiddelen. Bezorgde burgers én boeren stellen zich achter het plan van staatssecretaris Wilma Mansveld (PvdA). Maar tegelijkertijd hebben ze een geheel andere kijk op het hanteren van de gifspuit.

Het onderzoek – dat eerder al was bepleit door de Gezondheidsraad – richt zich op mensen die wonen op of in de buurt van bollenvelden, fruitboomgaarden en andere landbouwgronden waar ze veel met chemische gewasbeschermingsmiddelen werken. In 2015 en 2016 kan onder meer aan de hand van urinemonsters worden vastgesteld of mensen mogelijk gezondheidsrisico's lopen door de chemische middelen die in die gebieden worden gebruikt.

„We zijn blij dat dit gebeurt”, zegt Bram Verhage, secretaris van de stichting Bollenboos uit het Drentse Diever. Hij woont in een streek waar veel lelies worden geteeld. Daarbij gebruiken de telers een mix van gewasbeschermingsmiddelen, waar hij de nodige vraagtekens bij zet. Verhage kijkt vanuit zijn huis uit over velden waarop volop gespoten wordt.

“ Wij vragen een stuk grond van 50 meter waarop niet gespoten wordt

Bram Verhage van Bollenboos

„Maar ik heb zelf ook een aardige lap grond, daardoor blijft het spul bij mij vandaan. Mijn eigen grond heb ik verpacht aan een boer die er op biologische manier haver verbouwt. Dat gaat goed.” Verre van goed noemt hij het feit dat bewoners van woningen die naast agrarische grond liggen, geregeld klagen over misselijkheid en een branderig gevoel in de keel. En hij wijst op de scholen die op een halve meter van de percelen staan waarop gespoten wordt. Verhage: „Dat onderzoek is prima, maar intussen spuiten de boeren door. Daar zou ook iets

aan moeten gebeuren. We hebben met de telers over spuitvrije zones gesproken, maar we komen niet nader tot elkaar. Wij vragen een stuk grond van 50 meter waarop niet gespoten wordt, zij willen niet verder gaan dan 50 centimeter. De overheid zou in het belang van de volksgezondheid het voortouw moeten nemen bij deze gesprekken.” Ook bestuurder Joris Baecke van Land- en Tuinbouw Organisatie LTO Nederland reageert positief op het komende onderzoek. De Zeeuws-Vlaamse akkerbouwer is binnen het LTO-bestuur belast

met plantgezondheid. Hij zegt: „Het door het kabinet aangekondigde onderzoek is in lijn met het advies van de Gezondheidsraad, waarin we ons al konden vinden. Volksgezondheid is voor ons belangrijk, niet alleen voor onze leden en hun familieleden, maar zeker ook voor de omwonenden van hun percelen. We hechten eraan dat in beeld komt welke risico's er zijn.” Dat staatssecretaris Mansveld voor de periode tot 2016 overleg tussen boeren en tuinders en omwonenden bepleit, vindt Baecke logisch. Zeker omdat een weten-

schappelijk en wettelijke basis ontbreekt om van bovenaf beperkingen op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op te leggen. Baecke: „Wij stellen onze leden voor dezelfde spuitvrije zone voor omwonenden te hanteren als voor waterlopen. Daarvoor geldt anderhalve meter.” Baecke voegt er aan toe dat het een advies betreft aan ondernemers die elk hun eigen beslissing nemen. „We vragen ook om het gebruik te allen tijden te beperken, en steeds in overleg te blijven met omwonenden, waarbij ze uitleg kunnen geven over wat er

■ **Augustus vorig jaar: een boer bespuit zijn appelboomgaard in het Groningse Loppersum met insecticiden.**

archieffoto Michiel Wijnbergh /HH

in het veld gebeurt om ongerustheid weg te nemen.” De LTO-bestuurder maakt zich niet erg veel zorgen over de uitkomsten van het landelijk bevolkingsonderzoek: „De risico's zijn minimaal door de steeds veiliger middelen, de moderne technieken om de gewassen te besproeien en de gedetailleerde gebruiksvoorschriften.”